

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 032369 19 U
Sarajevo, 13.01.2020. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Zvezdane Antonović, kao predsjednika vijeća, Mirsade Džindo i Ljiljane Lalović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Radenke Luković, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, ulica Kraljice Jelene broj 88, Sarajevo, protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-5-4-4/19 od 05.03.2019.godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH, ulica Dubrovačka broj 6, Sarajevo, u upravnoj stvari obrade i zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici, održanoj dana 13.01.2020. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tužene broj: UP1 03-1-37-5-4-4/19 od 05.03.2019.godine, stavom I dispozitiva zabranjuje se tužitelju da vrši obradu ličnih podataka sudija i tužilaca na način propisan Pravilnikom o podnošenju, provjeri i obradi finansijskih izvještaja sudija i tužilaca broj 08-02-2-3186/2018 od 26.09.2018. godine. Stavom II dispozitiva istog rješenja je određeno da je tužitelj dužan obavijestiti tuženu o preduzetim aktivnostima za provođenje tačke I dispozitiva rješenja u roku od 15 dana od dana prijema istog.

Tužitelj je osporio zakonitost i pravilnost konačnog rješenja tužene, zbog nepravilne primjene zakona Bosne i Hercegovine, odnosno propisa zasnovanog na zakonu ili općem aktu, povrede pravila upravnog postupka, nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Predlaže da se tužba usvoji u cjelosti, pobijano rješenje poništi i dozvoli tužitelju da vrši obradu ličnih podataka sudija i tužitelja na način propisan Pravilnikom o podnošenju, provjeri i obradi finansijskog izvještaja sudija i tužitelja: 08-02-2-3186/2018 od 26.09.2018.godine ili da se u cjelosti usvoji tužba i poništi pobijano rješenje i predmet vrati na ponovni postupak.

U obrazloženju tužbe ističe da se u konkretnom slučaju ne radi o postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, nego da je tužena po prigovoru Udruženja sudija Suda BiH fingira u djelovanje na vlastitu inicijativu, čime se umanjuje značaj koji prigovor ima za sami tok postupka, čime je doveden u poziciju iz koje nije mogao osigurati pravičan tretman u postupku pred tuženom. Dodaje da je tužena neosnovano i

nezakonito rješavala po službenoj dužnosti iako je obrazloženjem pobijanog rješenja detaljno ukazala na prigovore Udruženja, budući da su prigovori inicijatora postupka irelevantni ako se postupa ex officio. Nadalje navodi da ne spori nadležnost tužene da putem nadzora cijeni usklađenost Pravilnika sa provođenjem odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka, ali da ga onemogućava da iznese razloge zašto je Pravilnik koji je donio usklađen sa Zakonom o VSTV-u BiH, jer ocjena zakonitosti direktno zavisi od ocjene svrhe njegovog donošenja za šta je potrebno tumačiti Zakon o VSTV-u BiH, a što je u vezi sa odredbom člana 126. stav 1. ZUP-a. Smatra da je tužena trebala u toku postupka, pa čak i skraćenog, konsultovati ga, kako bi joj bilo omogućeno donošenje utemeljene odluke, čime je prekršila načelo materijalne istine i načelo saslušanja stranaka u smislu odredbi članova 9. i 10. ZUP-a BiH. Tužena je primjenjivala sistemsko tumačenje odredbe člana 86. Zakona o VSTV-u BiH, te je očigledno previdjela opće odredbe Zakona o VSTV-u BiH, kojima je propisano (član 3.) da VSTV ima zadatak da osigura nezavisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe, pri čemu tužba kao potvrdu svog stava, ukazuje na više presuda Evropskog suda za ljudska prava, kao i na povredu člana 40. Konvencije protiv korupcije.

U odgovoru na tužbu tužena predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Udruženje sudija Suda BiH, u svojstvu zainteresiranog lica, u datom odgovoru na tužbu, takođe predlaže da se tužba odbije, dok Udruženje sudija RS i Udruženje sudija BiH, nisu dostavili odgovore na tužbu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:19/02, 88/07,83/08 i 74/10—u daljem tekstu ZUS), pa je odlučio kao u dispozitivu iz sljedećih razloga:

Osporenim aktom tužena je zabranila Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: VSTV) da vrši obradu ličnih podataka sudija i tužitelja na način propisan Pravilnikom o podnošenju, provjeri, i obradi finansijskih izvještaja sudija i tužilaca broj 08-02-2-3186/2018 od 26.09.2018.godine (u daljem tekstu Pravilnik), te naložila VSTV-u da obavijesti Agenciju o preduzetim aktivnostima za provođenje navedenog akta. Iz obrazloženja akta proizilazi da je u predmetnom postupku tužena cijnila usklađenost obrade ličnih podataka sudija i tužitelja, na način utvrđen Pravilnikom, u odnosu na princip pravičnosti i zakonitosti iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH broj 19/06, 76/11 i 89/11). Tužena smatra da je tužitelj, donošenjem osporenog akta, izašao izvan ovlaštenja datih odredbom člana 86. Zakona o VSTV-u, jer iz navedene odredbe ne proizilazi nadležnost tužitelja da pravilnikom određuje prikupljanje i obradu podataka koji, u suštini, predstavljaju lične podatke zaštićene odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka. Svoj zaključak tužena temelji na mišljenju da navedena odredba, obzirom da se nalazi u Poglavlju VIII Zakona o VSTV-u, koje nosi naziv „Nespojivost dužnosti sudija i tužitelja sa drugim dužnostima i imunitet“, upravo ima zadatak ograničenja koje se postavljaju pred sudije i tužitelje, a u funkciji sprečavanja sukoba interesa, te da ni ta, niti bilo koja druga odredba tog zakona, ne daje osnov tužitelju da pravilnikom određuje prikupljanje dodatnih podataka, koji se odnose na imovinu nosilaca pravosudnih dužnosti i članova njihovog porodičnog domaćinstva. Zaključak je tužene da se u konkretnom slučaju obrada ličnih podataka, na način i u obimu koji je propisan Pravilnikom, zasniva na proizvoljnosti, odnosno da prevazilazi granicu ovlaštenja datih odredbama Zakona o VSTV-u, ali i da je protivna drugim zakonskim propisima.

Osporena odluka nije dovedena u sumnju prigovorima tužbe.

Predmetni pravilnik je donijelo Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće BiH, pozivom na ovlaštenja iz odredbe člana 16. i 86. Zakona o VSTV-u. Članom 86. Zakona o VSTV-u predviđena je obaveza dostavljanja VSTV-u, na propisanom obrascu, godišnjeg finansijskog izvještaja i to navođenjem aktivnosti koje su sudije i tužitelji obavili izvan dužnosti sudije i tužitelja, uključujući iznose koje su naplatili.

Predmet Pravilnika je propisivanje pravila i procedura podnošenja finansijskih izvještaja, način provjere, obrade, čuvanja i pristupa tim izvještajima. Osim obrade ličnih podataka u svrhu sprečavanja sukoba interesa sudija i tužitelja, iz Pravilnika (član 1.) proizilazi i obrada ličnih podataka u svrhu ispitivanja porijekla imovine i utvrđivanja finansijskog disbalansa nosilaca pravosudnih dužnosti (u daljem tekstu NPD). Članom 3. taksativno je pobrojan sadržaj finansijskog izvještaja, u pogledu traženih podataka za sudije, odnosno tužitelje i njihovog bračnog druga i djecu sa kojim žive u istom domaćinstvu. Prema članu 7. Pravilnika, svrha provjere finansijskog izvještaja NPD je utvrđivanje postojanja sukoba interesa, propusta i davanja netačnih ili neiskrenih navoda u prijavljenim podacima, odnosno postojanja imovine ili troškova koji ne mogu biti objašnjeni ostvarenim zakonitim prihodima.

Zakonom o zaštiti ličnih podataka (u daljem tekstu: Zakon) odredbama članova 4. do 21. uređeni su osnovni principi zakonite obrade ličnih podataka, a prema članu 4. ovog zakona, kontrolor je između ostalog, obavezan da lične podatke koje prikuplja obrađuje na pravičan i zakonit način, da lične podatke koje prikuplja ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom, kao i da lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe. U skladu sa članom 6. istog zakona, kontrolor ih može obrađivati bez saglasnosti nosioca podataka ako, između ostalih uslova, vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom, odnosno, ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadatka koji se vrši u javnom interesu.

Iz navedenog slijedi da je kontrolor, u konkretnom slučaju tužitelj, obavezan obradu ličnih podataka zasnovati na pravilnom zakonskom osnovu, te obradu vršiti vodeći računa naročito o zaštiti prava na privatnost i zaštiti podataka lica čiji se lični podaci obrađuju. Međutim, kako je to pravilno osporenim rješenjem tužene utvrđeno, i po zaključku vijeća za upravne sporove, tužitelj nema zakonski osnov vršiti obradu ličnih podataka na način i u svrhu kako je to predviđeno Pravilnikom, pri čemu zapravo nije ispunjena obaveza iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona, a svi propisi koji se tiču obrade ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, moraju biti usklađeni sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

I po nalazu ovog suda, tužitelj je prekoračio svoja zakonska ovlaštenja iz člana 86. Zakona o VSTV BiH, na način da odredbe Pravilnika znatno proširuju svrhu obrade ličnih podataka, u odnosu na onu koja je propisana odredbama iz člana 86. Zakona o VSTV, pa je tužena pravilno odlučila u tački 1. izreke rješenja, izrekavši mjeru zabrane vršenja obrade ličnih podataka sudija i tužilaca shodno Pravilniku.

Naime, tačno je, kako to navodi tužitelj, da je esencijalni zadatak VSTV-a obezbjeđenje nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa. Ipak, to ne znači da se ovaj

princip i zadatak može ostvariti na način i metodama koje nemaju osnov u zakonu. Kod činejnice da Zakon o VSTV-u, članom 86. obavezuje NPD da dostavljaju VSTV-u godišnji finansijski izvještaj, a prema navedenoj odredbi u izvještaju se navode aktivnosti koje su sudije i tužiitelji obavljali izvan dužnosti sudije i tužiitelja, uključujući iznose koje su naplatili, te imajući u vidu da je ova norma dio Poglavlja VIII Zakona o VSTV-u, koje nosi naziv „Nespojivost dužnosti sudije i tužiitelja sa drugim dužnostima i imunitet“, potpuno je jasno da se radi o odredbi koja suštinski pripada ovom poglavlju, jer to poglavlje sadži pravila za sprečavanje sukoba interesa u obavljanju redovnih poslova i zadataka sudija i tužiitelja u odnosu na, eventualne, druge poslove koje obavljaju van redovne dužnosti. Proširenjem sadržaja finansijskog izvještaja, na prikupljanje podataka o vlasništvu na nekretninama, vozilima i drugoj imovini i to ne samo NPD nego i članova zajedničkog domaćinstva, kako je to uređeno predmetnim pravilnikom, ne može se pravdati zakonskim ovlaštenjima iz iste odredbe, prema kojoj VSTV prema potrebi može tražiti druge podatke. Očigledno je da se radi o podacima koje pojašnjavaju ili dopunjavaju navode o aktivnostima sudija i tužiitelja kojim se bave izvan redovnih zadataka i, eventualno, ostvaruju prihode i svako drugo tumačenje, po shvatanju ovog suda, prevazilazi sadržaj i cilj navedene norme i konačno vodi u proizvoljnost. Normu određuje sadržaj, ona ima gramatičko i logično značenje, ali je određuje i cilj zakona odnosno drugog akta i ima nomotehničko određenje, što znači da je određuje i mjesto i poglavlje u kojem se nalazi. Stoga i ovlaštenje VSTV-a da traži i druge podatke može se posmatrati samo u odnosu na uspostavljenju obavezu da prikuplja podatke koji se odnose na izvansudske aktivnosti NPD, a koje mogu biti od uticaja na povredu načela nepristrasnosti i nezavisnosti iz člana 3. navedenog zakona.

Nezavisnost i nepristrasnost jeste osnovni postulat pravosuđa, pa Zakon o VSTV-u sadži čitav niz odredbi koje, u suštini, predstavljaju elemente za ostvarenje ovih principa. Jedan od elemenata je i dostavljanje izvještaja iz člana 86. Zakona o VSTV-u, ali sa tačnim određenjem koje vrste podataka može i treba da sadrži godišnji izvještaj, imajući pri tom u vidu ograničenja postavljenja Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Stoga se zainteresovanost ili potreba za bilo kojim drugim podacima, a u cilju utvrđivanja finansijskog disbalansa, kako to kaže tužiitelj, ne može podvesti pod ove principe, jer jednostavno nema zakonskog osnova.

Dakle, bez uticaja je argumentacija tužiitelja, kojom ukazuje da je smisao podnošenja finansijskog izvještaja ne samo u sprečavanju sukoba interesa, nego i u utvrđivanju ostalih nepravilnosti u smislu „finansijskog disbalansa“, kod činjenice da u BiH nema posebnog propisa koji uređuje pitanje nadležnosti i metodologije za ispitivanje i utvrđivanje porijekla imovine, odnosno, nema Zakona o utvrđivanju porijekla imovine, a takvu nadležnost tužiitelju ne daje ni Zakon o VSTV-u. Iz tog razloga ovo vijeće zaključuje da se svaki podatak koji se Pravilnikom zahtijeva mimo ovlaštenja iz Zakona o VSTV-u, zapravo, može jedino smatrati povredom prava na lične podatke nosilaca podataka, u konkretnom, sudija i tužiitelja u BiH, zbog čega, konačno, a prema pravilnom nalazu tužene, sporne odredbe Pravilnika prevazilaze zakonsko utemeljenje.

U odnosu na tužbene prigovore da tužena nije trebala rješavati po službenoj dužnosti, već podneske Udruženja sudija Suda BiH, Udruženja sudija Republike Srpske i Udruženja sudija u Bosni i Hercegovini—u daljem tekstu Udruženja, čija suština je isticanje prigovora na Pravilnik o podnošenju, provjeri i obradi finansijskih izvještaja sudija i tužilaca, broj: 08-02-2- 3186/2018 od 26.09.2018.godine, smatrati prigovorom, ovo vijeće ističe da je ovaj prigovor neosnovan, jer Agencija ima ovlaštenje i obavezu

da, u smislu člana 41. Zakona o zaštiti ličnih podataka, kad uoči nezakonitu obradu ličnih podataka, zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu, te da naloži druge mjere, a kontrolor, bez odgađanja, preduzima naložene mjere i o tome pismeno informiše Agenciju, što znači da nije od uticaja na koji način je Agencija došla do saznanja o nezakonitoj obradi ličnih podataka.

Nije osnovan ni prigovor tužbe kojim se ukazuje na povredu pravila upravnog postupka, zbog donošenja odluke u skraćenom postupku iz člana 132. Zakona o upravnom postupku. Po ocjeni ovog vijeća, za donošenje pobijanog rješenja, obzirom na predmet rješavanja, tuženoj nisu bila neophodna dodatna pojašnjenja, obrazloženja i opredjeljujući motivi kojima se rukovodio tužitelj prilikom propisivanja obrade ličnih podataka Pravilnikom, te je postupanje tužene u cjelosti bilo u skladu sa odredbama članova 115. i 132. Zakona o upravnom postupku.

Bez osnova je i prigovor tužbe da je dispozitiv osporenog rješenja, u odnosu na tumačenje pojma „obrada ličnih podataka“, kontradiktoran, jer upravo iz definicije pojmova iz člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka, proizilazi da se pod obradom podatka podrazumijeva bilo koja radnja ili skup radnji koje se vrše nad podacima, pa prema tome, tužena je i po nalazu ovog vijeća, postupila upravo suprotno navodima tužitelja, t.j. primijenila zakonsku definiciju i zabranila bilo koju aktivnost koja je propisana Pravilnikom, a bez zakonskog ovlaštenja.

Ostale tužbene navode sud nije posebno posebno obrazlagao, cijeneći da nisu od uticaja na drugačije rješavanje u ovoj pravnoj stvari, a u potpunosti prihvatajući razloge koje je dala tužena u obraloženju osporenog akta.

Ovaj sud u cjelosti prihvata sve zaključke tužene, nalazeći da je u upravnom postupku tačno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, da je na takvo utvrđenje pravilno primijenjen materijalni propis, te da je tužena dala pravilnu i jasnu argumentaciju za svoje zaključke. Imajući u vidu izloženo, ovaj sud nalazi da se osporeno rješenje zasniva na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka koji je prethodio donošenju konačnog upravnog akta i pravilnoj primjeni zakona, iz kojih razloga je tužba tužitelja neosnovana, pa je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Radenka Luković

